

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Epistolam B. Pauli ad Romanos

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

3. Ignorantes iustitiam Dei, & suam quærentes statuere, iustitiæ Dei non sunt subiecti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39447

tionem, & quo medio illa propagatur, tam ex Moysē quàm ex Esaia disputat.

3. Ignorantes iustitiam Dei, & suam querentes statuere, iustitia Dei non sunt subiecti.

Caluini
artes, ser-
pentinz.

Impostura suae artificio in huius loci explicatione peregrinè Caluinus utitur. Multa quippe bona & vera prælocutus, & blandam serpentis faciem indutus, in postremo sermone veluti cauda serpentina venenata spicula infixit; totamque Apostoli sententiam, quasi paululum à vero declinans, penè verbo infectam, hæretico suo dogmati subseruire coëgit, sic enim scribit: *En querentes inconsiderato zelo aberrarunt Iudæi: nempe quod propriam iustitiam erigere voluerunt, quæ ducta ex diuina iustitia ignorantia prouenit. Quæ uero antithesim Dei iustitiæ & hominum. Primum opponi inter se quasi res contrarias, & quæ mulstare nequeunt. Vnde sequitur, euerit Dei iustitiam simulac propriam statuunt homines. Denique ut inter se respondeant antitheta. Non dubitamus vocari Dei iustitiam, quæ Dei donum est: sicut etiam sum dicitur hominum iustitia, quam petunt a seipso vel se ad Deum afferre confidunt. Omnia hæc bona & verissima sunt, & in quibus ad exortum huius loci commentarium vix quicquam consideres. Nam antithesis Apostolica & illa ipsa est quæ dixit, & illum sensum habet quem designauit. At nunc vide caudam serpentinam, quàm se molliter inflectit, ut incautum le-*

orem feriat. Sic enim subiungit, adeoque
 iudicium: *Iustitia ergo Dei non subijcitur, qui vult
 seipso iustificari.* Ecce vnius verbi enallage
 nam Apostoli sententiam, quasi vna asper-
 sione ni gutta, intoxicavit. Quod enim an-
 te iuxta Apostoli mentem dixerat, *Dicitur
 in iustitia, quatin petunt à seipsis, nunc vafre
 petunt, iustitia Dei illum non subijci, qui vult in
 seipso iustificari.* Atqui hæc duo, hominem à
 seipso iustificari, & in seipso iustificari, etsi
 rebus vicina, rebus tamen sunt disunctissi-
 ma. Quæ calefiunt ab igne corpora, in seip-
 so calefiunt; sed ab igne, non à seipsis. Aer
 lucidus in seipso lucidus est; sed à sole, non à
 seipso. Sanatus ager à medico in seipso sa-
 natus est; sed à medico, non à seipso. Sic Dei
 iustificatus (vocatur quippe hinc iustitia Dei,
 quia Dei donum est, ait ipse Calvinus) charitate
 inflammatus, fide illuminatus, gratia sanatus,
 in seipso iustificatus est; sed à Deo, Deique
 dono, non à seipso: quod paulò post latius
 explicabitur. Nunc ne temere aut oscitanter
 Calvinum ita locutum esse, nec studio sed
 casu in alium loquendi modum verba defle-
 xisse quis existimet, vide quid statim inferat.
 Quia (inquit) *iustitia Dei obtinenda principium
 est, abdicare se propria iustitia. Quorsum enim iusti-
 tiam aliunde quæere attinet, nisi quia inopia nos co-
 gunt.* Hæc sanè verè dicuntur, si de iustitia lo-
 quitur quam homo à seipso petit. Qui enim
 vult à Deo iustificari, hoc in primis agnosce-
 re debet,

*iustificari
 à seipso, &
 in seipso,
 inultum.
 differunt.*

*Iustitia
 propria
 quomodo
 abdicata.*

Qq

re debet, nō à seipso sed à Deo per Christum illam appetere, memor semper illius quod

IOAN. 15. Christus dixit, *Sine me nihil potestis facere*, & il-

2. COR. 4.7 lius quod Paulus dixit, *Quid habes quod non accepisti?* Sed hæc fallō ac fallaciter dicuntur,

si de iustitiā loquitur quam homo habet debet in semetipso. Nā qui sine Christi gratia nihil potest facere, cum Christi gratia potest omnem iustitiam facere, iuxta illud

Philip. 4. Pauli, *Omnia possum in eo qui me confortat.* Res-

15. sum, qui nihil habet quod non accepit, utique id quod accepit habet. In hoc ergo sensu fal-

sum est, iustitiæ Dei obtinenda principium esse, ad dicare se propria iustitia, quasi videlicet perpetuò manens in propria sua iniustitia, impunitate, turpitudine, qua ante iustificationem laborabat. Imò iustitiæ Dei obtinendæ principium est, esse nouā in Christo creaturā, & sic propria quandā, non quidē à seipso, sed in seipso iustitiam habere; iuxta illud Pauli: *Et hii quidem olim fuistis, raptiores, adulteri, &c. Nunc autem ablati estis, sanctificati estis, iustificati estis in nomine Christi (quia non à vobis ipsis, sed à virtute Christi) & in spiritu Dei nostri, quem videlicet accipiunt credentes in Christum, & sic in vobis ipsis iusti ac sancti estis, qui olim impuri & impij eratis. Et sic quidem inopia cogit impios atque iniustos, vt aliunde iustitiam quarant, id est, non à seipsis eam petant, sed non cogit vt in seipsis tales semper manent. Atque hunc posteriorem sensum falsum &*

Gal. 6. 15. piū est, esse nouā in Christo creaturā, & sic propria quandā, non quidē à seipso, sed in seipso iustitiam habere; iuxta illud Pauli: *Et hii quidem olim fuistis, raptiores, adulteri, &c. Nunc autem ablati estis, sanctificati estis, iustificati estis in nomine Christi (quia non à vobis ipsis, sed à virtute Christi) & in spiritu Dei nostri, quem videlicet accipiunt credentes in Christum, & sic in vobis ipsis iusti ac sancti estis, qui olim impuri & impij eratis. Et sic quidem inopia cogit impios atque iniustos, vt aliunde iustitiam quarant, id est, non à seipsis eam petant, sed non cogit vt in seipsis tales semper manent. Atque hunc posteriorem sensum falsum &*

1. Cor. 6. iustitiam habere; iuxta illud Pauli: *Et hii quidem olim fuistis, raptiores, adulteri, &c. Nunc autem ablati estis, sanctificati estis, iustificati estis in nomine Christi (quia non à vobis ipsis, sed à virtute Christi) & in spiritu Dei nostri, quem videlicet accipiunt credentes in Christum, & sic in vobis ipsis iusti ac sancti estis, qui olim impuri & impij eratis. Et sic quidem inopia cogit impios atque iniustos, vt aliunde iustitiam quarant, id est, non à seipsis eam petant, sed non cogit vt in seipsis tales semper manent. Atque hunc posteriorem sensum falsum &*

11. quidem olim fuistis, raptiores, adulteri, &c. Nunc autem ablati estis, sanctificati estis, iustificati estis in nomine Christi (quia non à vobis ipsis, sed à virtute Christi) & in spiritu Dei nostri, quem videlicet accipiunt credentes in Christum, & sic in vobis ipsis iusti ac sancti estis, qui olim impuri & impij eratis. Et sic quidem inopia cogit impios atque iniustos, vt aliunde iustitiam quarant, id est, non à seipsis eam petant, sed non cogit vt in seipsis tales semper manent. Atque hunc posteriorem sensum falsum &

quidem olim fuistis, raptiores, adulteri, &c. Nunc autem ablati estis, sanctificati estis, iustificati estis in nomine Christi (quia non à vobis ipsis, sed à virtute Christi) & in spiritu Dei nostri, quem videlicet accipiunt credentes in Christum, & sic in vobis ipsis iusti ac sancti estis, qui olim impuri & impij eratis. Et sic quidem inopia cogit impios atque iniustos, vt aliunde iustitiam quarant, id est, non à seipsis eam petant, sed non cogit vt in seipsis tales semper manent. Atque hunc posteriorem sensum falsum &

quidem olim fuistis, raptiores, adulteri, &c. Nunc autem ablati estis, sanctificati estis, iustificati estis in nomine Christi (quia non à vobis ipsis, sed à virtute Christi) & in spiritu Dei nostri, quem videlicet accipiunt credentes in Christum, & sic in vobis ipsis iusti ac sancti estis, qui olim impuri & impij eratis. Et sic quidem inopia cogit impios atque iniustos, vt aliunde iustitiam quarant, id est, non à seipsis eam petant, sed non cogit vt in seipsis tales semper manent. Atque hunc posteriorem sensum falsum &

quidem olim fuistis, raptiores, adulteri, &c. Nunc autem ablati estis, sanctificati estis, iustificati estis in nomine Christi (quia non à vobis ipsis, sed à virtute Christi) & in spiritu Dei nostri, quem videlicet accipiunt credentes in Christum, & sic in vobis ipsis iusti ac sancti estis, qui olim impuri & impij eratis. Et sic quidem inopia cogit impios atque iniustos, vt aliunde iustitiam quarant, id est, non à seipsis eam petant, sed non cogit vt in seipsis tales semper manent. Atque hunc posteriorem sensum falsum &

quidem olim fuistis, raptiores, adulteri, &c. Nunc autem ablati estis, sanctificati estis, iustificati estis in nomine Christi (quia non à vobis ipsis, sed à virtute Christi) & in spiritu Dei nostri, quem videlicet accipiunt credentes in Christum, & sic in vobis ipsis iusti ac sancti estis, qui olim impuri & impij eratis. Et sic quidem inopia cogit impios atque iniustos, vt aliunde iustitiam quarant, id est, non à seipsis eam petant, sed non cogit vt in seipsis tales semper manent. Atque hunc posteriorem sensum falsum &

quidem olim fuistis, raptiores, adulteri, &c. Nunc autem ablati estis, sanctificati estis, iustificati estis in nomine Christi (quia non à vobis ipsis, sed à virtute Christi) & in spiritu Dei nostri, quem videlicet accipiunt credentes in Christum, & sic in vobis ipsis iusti ac sancti estis, qui olim impuri & impij eratis. Et sic quidem inopia cogit impios atque iniustos, vt aliunde iustitiam quarant, id est, non à seipsis eam petant, sed non cogit vt in seipsis tales semper manent. Atque hunc posteriorem sensum falsum &

quidem olim fuistis, raptiores, adulteri, &c. Nunc autem ablati estis, sanctificati estis, iustificati estis in nomine Christi (quia non à vobis ipsis, sed à virtute Christi) & in spiritu Dei nostri, quem videlicet accipiunt credentes in Christum, & sic in vobis ipsis iusti ac sancti estis, qui olim impuri & impij eratis. Et sic quidem inopia cogit impios atque iniustos, vt aliunde iustitiam quarant, id est, non à seipsis eam petant, sed non cogit vt in seipsis tales semper manent. Atque hunc posteriorem sensum falsum &

quidem olim fuistis, raptiores, adulteri, &c. Nunc autem ablati estis, sanctificati estis, iustificati estis in nomine Christi (quia non à vobis ipsis, sed à virtute Christi) & in spiritu Dei nostri, quem videlicet accipiunt credentes in Christum, & sic in vobis ipsis iusti ac sancti estis, qui olim impuri & impij eratis. Et sic quidem inopia cogit impios atque iniustos, vt aliunde iustitiam quarant, id est, non à seipsis eam petant, sed non cogit vt in seipsis tales semper manent. Atque hunc posteriorem sensum falsum &

um & execrabilem tenuisse in illis verbis
Calvinum; id quod statim atrexit, manife-
stum facit. Diximus (inquit) alibi, quomodo Dei
iustitiam fide induant homines, quia scilicet imputa-
tur illis Christi iustitia. Hic iam suum venenum
perere profudit serpens. Quod Paulus do-
cet, Dei iustitiam obtinere non posse, nec
a Deo dono iustificari, qui suam iustitiam
querunt, id est, à seipsis iustificari volunt;
hoc ille inuertit, Dei dono iustificari non
posse, qui in seipsis iustificari volunt; ut sic
Dei donum penitus eludat, ipsamque Dei
iustitiam prorsus euerat. Qui enim homini
in proprio alienam iustitiam imputat, nullam
iustitiam dono dat: tum quia talis in seipso
impius est, ideoque nullam iustitiam accepit; tum
quia quæ impütatur iustitia, non datur. Nam si
datur iustitia, accipitur: si accipitur iustitia,
haberet illi qui eam accepit, iamque in seipso
iustificabitur. Tenemus iam Caluini impo-
sitam, qua vtrumque sententiæ Apostolicæ
membrum inuertitur. Dei iustitiam, quam
Dei donum esse Paulus intelligit, à Deo non
dari concludit: hominum iustitiam, quæ homi-
nibus à seipsis perunt, iustitiæ Dei oppositam,
transuertit in illam iustitiam quam homines
in seipsis Dei beneficio habent; ut ita Dei
iustitiam, quæ à Deo datur, penitus eua-
net.

Apostoli-
ca doctri-
na corru-
pela Cal-
uiniana.

Imputati-
ua iustitia
nulla iu-
stitia.

Nunc quæ sit iustitia Dei quam Paulus
statuit, & quæ iustitia humana quam
Qq 2 Paulus

Serm. 13.
de verb.
Apostoli.
Iustitia
Dei & ho-
minum
ex Pauli
sententia.

Paulus reijcit, relicto impostore Caluino, et
sanctissimo Augustino docebitur. Commenda-
dat (inquit) hac assidue Apostolus, commendat
fidem Gentilibus, qua fide impetrant adiutorium
ut impleant legem, non per legem, sed vires implendi
impetrantes per fidem: ad hoc assidue additur et
commendat ista Apostolus, propter Iudeos qui de le-
ge gloriabantur, & libero suo arbitrio legem se ipsi
arbitrabantur. Ac per hoc quia libero suo arbitrio le-
gem arbitrabantur, ignorantes Dei iustitiam, id est
ex fide iustitiam datam à Domino (non impetra-
tam à Deo) & suam volentes statuere, quasi sua
viribus impletam, non dante fide impetratam, ius-
titie Dei, sicut dicit, non sunt subiecti. Hæc Aug-
ust. Iustitiam Dei exponit, quæ mediante
fide datur à Christo; nõ quæ est ipsius Christi
imputata à Deo. Iustitiam propriam vocat,
proprijs viribus sola doctrina legis accepta
impletam. Sed alio in loco apertius: Ap-
ostolus (inquit) non habeo meam iustitiam, sed eam quæ
est per fidem Christi, iustitiã ex Deo, iustitiã (inquit)
ex Deo qui iustificat impium. Tolle te: tolle, inquam,
te à te, impedis te: si tu te edificas, ruïnã edificas.
Noli velle habere iustitiam tuam. Certè ex lege est
& Deus dedit legem; & quia iustitia ex lege est, non
sit tua. Tuam iustitiam noli habere. Stercora illam
deputat Apostolus: quamuis sit ex lege, tamen quia
sua. Tota hæc hæctenus oratio Caluini
placebit. Audiunt negari iustitiam propriam,
idque ex lege. Audiunt commendari iustiti-
am ex Deo, ex Deo (inquam) qui iustificat
impium

Serm. 15.
de verb.
Apost.

Clamabunt igitur, nihil aliud do-
 cere Caluinum quam quod Augustinus, imò
 quod Apostolus docuit: nempe imputari no-
 nis iustitiam, ex legis autem obseruatione
 nulla haberi posse iustitiam, quia hæc pro-
 pria cuiusque est, illa iustitia Dei est. Sed
 errant quæ in Augustino adhuc sequuntur,
 ut longè aliud ab Apostolo & Augustino do-
 cere deprehendent. Prosequitur August. &
 dicit: Ignorantes enim Dei iustitiam, & suam vo-
 luntates constituere, iustitia Dei non sunt subiecti. Noli
 curare, quia Christianus vocaris, ideo te non posse
 offendere in lapidem offensionis. Cuius gratia de-
 roge, in ipsum offendis. Iustitia sit, sed ex gratia sit,
 a Deo tibi sit, non tua sit. Sacerdotes (inquit) tui
 commendatur iustitiam. Vestis accipitur, non cum ca-
 pillis nascitur. Pecora de suo vestiuntur. Hanc præ-
 dicit Apostolus Paulus, à Deo tibi sit. Gemen-
 tes, plora ut impetres, crede ut impetres. A-
 petere rem explicuit. Commendatur iustitia
 Dei, nempe quæ ex gratia Dei orantibus &
 credentibus datur, non quæ imputatur; de
 qua imputata Christi iustitia nec Augusti-
 nus nec vllus vnquã in Ecclesia Doctor lo-
 quutus est. Cum impio Luthero nata illa
 vox est. Reprobatur iustitia propria quæ abs-
 que gratia præsumitur: asseritur tamen iu-
 stitia propria quæ ex gratia confertur. Hac
 induimur quasi veste nuptiali, ne fortè venien-
 te Patre familias ut videat discumbentes, Matth.
22. 12.
 si nudi & non vestiti inuenimur, eijciamur

Q 93 in tone-

in tenebras exteriores. Pecora de suo vestiuntur: homines sine fide Christi moraliter viventes, de suo ornantur, in semetipsis laudem habent, non apud Deum. Iustitia Christianæ vestis nec nascitur cum capillis, nec ex naturæ igniculis ac propensionibus perficitur, ut Philosophi ac Pelagiani dogmatizabant; nec externa quædam iustitia denominatio est, quatenus aliunde imputata, ut hæretici hodie somniant; sed est

Ephes. 2. illa nova creatura qualis in Christo creati sumus in operibus bonis, ut ambulemus in illis: quæ ut induimur, & quæ nobis verè inhaeret: quod adhuc in sequentibus magis explicat Augu-

Ser. 15. de ver. Apolt stinus. Paulus (inquit) qui de iustitia loquitur non sua, sed illa quæ ex Deo est, ibi nominat

Philip. 3. tutam resurrectionis Christi. Iustitiam, inquit, et fide, ad cognoscendum eum, & virtutem resurrectionis eius. Agnosce ibi iustificationem tuam. Ex illius enim resurrectione iustificamur, tanquàm à petra circumdamur. Propterea inde cepit, Nos sumus circumdamur qui spiritu servimus Deo. Hanc ergo iustificationem & habeamus in quantum habemus, & augetur in quantum minoris sumus, & perficiamus cum illuc venerimus ubi dicitur, Vbi est, mons, victoria tua. Sed totum ex Deo: non tamen quasi dormientes, non quasi non conemur, non quasi ut non velimus. Non voluntate tua non erit in te iustitia Dei. Voluntas quidem non est nisi tua: iustitia non est nisi Dei. Esse potest iustitia Dei sine voluntate tua, sed non esse non potest nisi per voluntatem tuam. Demon-

est tibi quid agere debeas, insit lex. Si tibi est
 intellexisti quid facias; roga ut facias, si cognos-
 virtutem resurrectionis Christi. Traditus enim
 propter delicta nostra, & resurrexit propter iusti-
 tiam nostram: id est, ut iustificet nos, & iu-
 stificat nos. Eris opus Dei, non solum quia homo
 sed etiam quia iustus es. Melius est enim iustum
 quam te hominem esse. Si hominem te fecit Deus,
 & iustum tu te facis, melius aliquid facis quam
 fecit Deus. Sed sine te fecit te Deus. Qui ergo
 te sine te, non te iustificat sine te. Ergo se-
 nescientem, iustificat volentem. Tamen ipse iu-
 stificat, ne sit iustitia tua, ne redeas ad damna, ad
 incrementa, ad stercora. Hæc August. Sic iusti-
 tiam propriam, quæ à nobis ipsis est, contra
 Pelagianos exagitat, ut tamen iustitiam
 propriam quæ in nobis est ex gratia Dei, &
 cum nos cooperamur, contra Calvinum sta-
 biliat. Idem alibi docet, hunc ipsum Pauli
 locum exponens: Suam iustitiam volentes con-
 ptere, dicit de Iudeis Paulus, quæ iustitia est ex
 lege, non quæ lex ab ipsis est constituta, sed in lege
 quæ ex Deo est, suam iustitiam constituerunt, quæ
 eundem legem suis viribus se implere posse credebant,
 ignorantes Dei iustitiam, non quæ iustitia Deus in-
 ius est, sed quæ iustitia est homini ex Deo. & pau-
 lo post: Ignorantes Dei iustitiam, id est, quæ est ex
 Deo. Hanc enim dat non litera occidens, sed viuificans
 spiritus. Hæc iterum celeberrimus & in do-
 ctina Apostolica exercitatissimus Doctor
 sanctus Augustinus.

De grat.
 & libero
 arbitrio
 cap. 12.

Q94

4. Finis